

var den stegen til 244 Mill.; men saa først i 1890 begyndte Protektionismen i Sverige, og da steg Eksporten i Aarene 1893—95 til 312 Mill. Kr., medens Tilvirkningsværdien af svenske industrielle Genstande fra 1881—83 til 1895 steg fra en Værdi af 186 Mill. Kr. til 419 Mill., altsaa en stærk Stigning. Men se vi saa hen til England, er England i de samme Aar gaaet ret betydeligt tilbage. 1872—74 var Englands Eksport af industrielle Genstande 4,500 Mill.; i 1881—83 var den gaaet ned til 4,284 Mill. Saa blev der ganske vist en lille Fremgang, og i 1890 kulminerede Englands Eksport med 4,743 Mill. Men siden da har der været en uafbrudt Tilbagegang, og i 1895 var Eksporten fra England kun 3,960 Mill. Lige i det sidste Øjeblik har jeg faaet en Beretning fra England, som siger, at i de første 10 Maaneder af dette Aar, altsaa indtil den 1ste November, har Englands Eksport været i Aftagende med ikke mindre end 6 Mill. Lstr., altsaa ca. 110 Mill. Kr., hvorimod dets Import er stegen med 15 Mill. Lstr. eller ca. 270 Mill. Kr. Altsaa er der af Englands Formue gaaet ikke mindre end 160 Mill. Kr. bort i de forløbne 10 Maaneder af dette Aar. Jeg mener, at disse Tal ere ret oplysende, og jeg tror, at disse Forhold for Englands Vedkommende ganske sikkert ville bidrage mægtigt til at fremme den Bevægelse, som er begyndt at røre sig i England i protektionistisk Retning, og som foreløbig har sat sit Mærke i, at England har opsagt en Del af sine Handelstraktater, og at der arbejdes stærkt paa at danne et Toldforbund med de engelske Kolonier, saa at vi en skøn Dag eventuelt staa lige over for, at England fastsætter en højere Told paa alle andre Landes Produkter end paa sine egne Koloniers. Vi ville saaledes vistnok se, at en protektionistisk Toldbevægelse vil rejse sig i England i Løbet af en kort Tid; og at dette vil have den allerstørste Betydning for os, vil jo ikke kunne nægtes. — Man vil maaske til dette sige: Ja, det er meget muligt, at det, du her siger, er rigtigt; men vi have jo slet ikke disse Forhold her i Landet; vi ere jo slet ikke et industrielt Land, vi ere et Land, som hovedsagelig er agerbrugsdrivende og udfører Agerbrugsprodukter; og Industrien spiller ikke den Rolle her i Landet, som den spiller i andre Lande. Men helt ubetydelig er denne Industri dog ikke; thi vore Industrifrembringelser have en Værdi af over 150 Millioner Kr. aarlig, og vor Eksport af Industrivarer var i 1895 over 23¹/₂ Millioner Kr. Og netop med det her

forelagte Toldlovsforslag have vi, hvis det bliver til Lov, en mulig Chance for at blive et stærkere industridrivende Land, end vi have været før; thi man foreslaar her at ophæve Tolden paa Kul og paa Raajærn, ligesom vi i Forvejen have toldfri Satser for raa Bomuld og raa Uld. Vi have altsaa de samme Chancer som andre Lande for at kunne faa en levedygtig Industri. Thi det ville vi dog vist alle let kunne blive enige om, at Transportudgifterne i vore Dage spille en saa overordentlig ubetydelig Rolle, at de næppe ville have nogen Indflydelse paa Industrien; og hvad Kul angaar, er vor Beliggenhed saa heldig, at vi her i Landet kunne faa Kul til næsten de samme billige Priser som de engelske industridrivende; navnlig gælder dette London; thi der betales der en Oktroi-afgift af Kul, som paa det nærmeste er det samme som Fragten til Danmark. For mig staaer det derfor saaledes, som om vi have Chancer for, hvis vi vedtage en saadan Toldlovgivning, at bringe vort Land frem i industriel Henseende, at danne en dansk Industri, som vil kunne tage Kampen op med andre Landes Industrier. — Og vil det være noget uheldigt for vort Land? Jeg maa sige: det tror jeg slet ikke, det vilde være, og det af forskellige Grunde, men særlig tror jeg, det vilde være heldigt for vort Land, fordi vi da vilde kunne deltage med fremmede Nationer i Erobringen af fremmede Verdensdeles Markeder, derigennem søge at erobre fremmed Kapital til vort Land og søge at finde et Marked for vore Industrifrembringelser i de fremmede Verdensdele; det tror jeg vil bidrage meget betydeligt til vor Industris Trivsel og Fremgang. Ganske vist, det kunne vi kun naa, hvis vi stille vor indenlandske Industri paa en saadan Maade, at den ikke behøver at hutle sig igennem, at den ikke svækkes; men kan føre en sund fremadskridende Bevægelse. Thi kun paa den Maade kunne vi knytte den nødvendige Kapital og den nødvendige Dygtighed til den. Kun paa den Maade kunne vi faa disse to store Faktorer til at nærme sig til den, thi de ville ikke søge hen til en svag, ikke levedygtig Industri; der ville de ikke finde lønnende Anvendelse. Men stille vi Industrien saaledes, at den er levende og levedygtig, vil Dygtigheden og Kapitalen søge derhen, og saa aabner Muligheden sig for, at vi kunne deltage i det udenlandske Marked.

Det ærede 2det Medlem for 6te Kreds (J. Pedersen) sagde, at han betragtede Beskyttelsestolden som et Slags Udplyndrings-